

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

ПРОЈЕКАТ

„СРБИЈА ЗА СРБЕ ИЗ РЕГИОНА“

стипендије за припаднике српске националне заједнице из земаља у региону у школској 2024/2025. години за упис на високошколске установе у Републици Србији у школској 2025/2026.години.

Београд, јануар 2025. године

Садржај:

1. Увод.....	3
2. Партнери у Пројекту.....	4
3. Опис Пројекта	4
3.1. Фазе реализације Пројекта.....	4
3.2. Структура стипендије у оквиру Пројекта.....	5
3.3. Услови за добијање стипендије	6
3.4. Документација за пријављивање	7
3.5. Рок за пријављивање.....	7
3.6. Обавезе стипендисте Пројекта.....	8
3.7. Разлози за губитак стипендије.....	9
3.8. Опште одредбе студирања у оквиру Пројекта	10
4. Предлагање и селекција кандидата	11
5. Очекивани ефекти реализације Пројекта.....	12

1. Увод

Водећи политику добросуседства и отворености ка равноправној сарадњи са свим земљама у региону, Република Србија трајно је заинтересована да се српска национална заједница у суседним државама слободно развија.

Под синтагмом „Срби из региона”, у складу са Законом о дијаспори и Србима у региону („Службени гласник РС” број 88/09), подразумевају се припадници српског народа који живе у Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Северној Македонији, Румунији, Републици Албанији и Мађарској. Активном и одговорном националном политиком према припадницима српског народа у државама региона, Република Србија чува њихов идентитет - језик, културу, веру, традицију и обичаје.

СТИЦАЊЕ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ БИТАН ЈЕ ПРЕДУСЛОВ ЗА ОЧУВАЊЕ И ЈАЧАЊЕ СРПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У РЕГИОНУ КАО И ЊЕНЕ ПОВЕЗАНОСТИ СА РЕПУБЛИКОМ СРБИЈОМ. Националне заједнице са развијеним осећајем идентитета, које остварују сва гарантована мањинска права, представљају значајне људске ресурсе у државама у којима живе.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА ПРИПАДНИКЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И ПРИПАДНИКЕ СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У РЕГИОНУ ПРЕПОЗНАЈЕ КАО ЗНАЧАЈНЕ НОСИОЦЕ ДОБРИХ МЕЂУНАЦИОНАЛНИХ ОДНОСА И УЗАЈАМНОГ РАЗУМЕВАЊА, ТОЛЕРАНЦИЈЕ И УВАЖАВАЊА.

ПРОЈЕКАТ ПРЕДСТАВЉА ПУТ ЗА ЈАЧАЊЕ ДОБРОСУСЕДСКИХ ОДНОСА, БРИГУ О ПРИПАДНИЦИМА СРПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И ШИРЕЊЕ ЕВРОПСКИХ ВРЕДНОСТИ У ОБЛАСТИ ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА. У том циљу Република Србија ће кроз Пројекат у школској 2024/2025. години понудити нових **80** стипендија за упис на високошколске установе у Републици Србији у школској 2025/2026. години.

СТИПЕНДИРАЊЕ МЛАДИХ ПРИПАДНИКА СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У РЕГИОНУ УНАПРЕДИЋЕ ЊИХОВ НИВО ОБРАЗОВАЊА, ШТО ЈЕ ЈЕДАН ОД ВАЖНИХ ПРЕДУСЛОВА ЗА ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У ЗЕМЉАМА У КОЈИМА ЖИВЕ.

2. Партнери у Пројекту

Реализацијом Пројекта управља Министарство просвете Републике Србије. Из Министарства просвете се одређује лице из реда запослених за послове координације реализацијом Пројекта. Поред Министарства просвете у реализацији Пројекта учествују и: Министарство спољних послова, Министарство унутрашњих послова и Министарство здравља у складу са законом, као и високошколске установе чији је оснивач Република Србија, друге институције у складу са делокругом и према потребама студената.

3. Опис Пројекта

3.1. Фазе реализације Пројекта

Пројекат предвиђа стипендирање младих припадника српске националне заједнице из држава у региону и реализује се у две фазе:

Прва фаза Стипендисти Пројекта који нису доставили доказ о знању српског језика су у обавези да полажу тест из српског језика као страног како би стекли услов за упис на жељене студије. Изабрани стипендисти полажу пријемни испит у јунском уписном року и уписују жељене студије школске 2025/2026. године. Стипендисти који не упишу у првом уписном року жељени студијски програм, имају могућност да полажу пријемни испит у другом и наредним уписним роковима за упис на студије у школској 2025/2026. години на високошколским установама на којима је остало слободних места за упис.

Пројектом је предвиђена подршка партнера на Пројекту ради обављања свих административних, организационих и осталих послова стипендиста и то у периоду од доласка стипендиста у Републику Србију до уписа на студије.

У **другој фази** Пројекта предвиђено је похађање наставе и полагање испита на студијама које су стипендисти уписали, а у складу са понуђеним студијским програмима на српском језику на високошколским установама чији је оснивач Република Србија.

Предвиђено је и потписивање Уговора о стипендирању са стипендистима.

3.2. Структура стипендије у оквиру Пројекта

Стипендија у оквиру Пројекта стипендирања припадника српске националне заједнице из држава у региону које су обухваћене Пројектом **обухвата:**

- бесплатно школовање на основним академским и струковним студијама, интегрисаним академским студијама, специјалистичким струковним студијама, мастер академским и струковним студијама, специјалистичким академским студијама или докторским студијама.
- стипендију у износу од 18.000,00 динара месечно;
- бесплатну услугу смештаја у установама студентског стандарда стипендистима који су се примљени у установу студентског стандарда по основу редовног конкурса за пријем студената у установе студентског стандарда, односно бесплатну услугу смештаја у установама студентског стандарда у складу са расположивим додатним капацитетима установа студентског стандарда за смештај стипендиста на Пројекту, односно износ од 14.328,00 динара стипендистима којима због ограничених капацитета установа студентског стандарда не може да се обезбеди смештај у установама студентског стандарда;
- бесплатну услугу исхране у установама студентског стандарда;
- обавезно здравствено осигурање за стипендисте до 26-те године старости, односно добровољно здравствено осигурање за стипендисте старије од 26 година старости;
- Законом о републичким административним таксама, бр. 37, прописано је да таксу за привремени боравак не плаћају страни држављани који као стипендисти Владе борава у Републици Србији по основу школовања или студирања, али нису ослобођени плаћања додатних такси које су неопходне приликом решавања захтева за привремени боравак (административне таксе за поднесак (400 дин.), издавање дозволе за привремени боравак (2.040 дин.) и обрасца дозволе за привремени боравак странца (1.788 дин.));
- бесплатно признавање средњошколских диплома;
- бесплатно признавање високошколских диплома.

Стипендија у оквиру Пројекта **не обухвата:**

- трошкове услуге смештаја ван установа студентског стандарда;
- путне трошкове приликом доласка и одласка из Републике Србије;
- трошкове јавног градског превоза у Републици Србији;
- трошкове за уџбенике и радне материјале у току студија;
- остале трошкове стипендиста.

3.3. Услови за добијање стипендије

Стипендију може да оствари кандидат који испуњава следеће услове:

- припадник је српске националне заједнице у земљама из региона - Република Словенија, Република Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Северна Македонија, Румунија, Република Албанија и Мађарска;
- има држављанство држава у региону које су обухваћене Пројектом;
- предност имају кандидат који поседују доказ о познавању српског језика као матерњег или страног језика, вишу просечну оцену, доказе са такмичења из предмета који се вреднују при упису на студијски програм за који се кандидат пријављује и кандидати који се пријављују за први ниво студија;
- млађи је од:
 - 21 године за упис на студије првог степена - основне академске студије, основне струковне студије и интегрисане академске студије;
 - 25 година за упис на специјалистичке струковне студије првог степена и за студије другог степена - мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије;
 - 35 година за упис на студије трећег степена - докторске академске студије.
- има одговарајуће образовање:
 - за упис на основне академске/струковне/интегрисане студије - има стечено средње образовање у најмање четворогодишњем трајању;
 - за упис на мастер академске студије:
 - у обиму од 60 ЕСПБ бодова - има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на основним академским студијама са најмање 240 ЕСПБ бодова;
 - у обиму од 120 ЕСПБ бодова - има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на основним академским студијама са најмање 180 ЕСПБ бодова;
 - за упис на специјалистичке/мастер струковне студије – има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на основним струковним студијама са најмање 180 ЕСПБ бодова;
 - за упис на докторске академске студије - има одговарајућу диплому високошколске установе која се стиче на мастер академским, односно интегрисаним академским студијама, са најмање 300 ЕСПБ бодова;
- конверзацијски ниво знања српског језика.

3.4. Документација за пријављивање

Документација коју доставља кандидат приликом пријављивања:

- пријава на конкурс са информацијом о два студијска програма које жели да похађа и то у складу са својим претходним образовањем и условима уписа на жељени студијски програм у Републици Србији;
- биографија са мотивационим писмом на енглеском или српском језику;
- оригинал доказ о припадности српској националној заједници:
 - оверена копија пописнице, за земље где се издаје копија пописнице, или
 - извод из матичне књиге рођених, потврда из цркве, потврда из друштва/удружења Срба, оверена потписана лична изјава, за земље где се не издаје копија пописнице;
- оригинал уверење о држављанству држава у региону које су обухваћене Пројектом;
- фотокопија путне исправе (пасош);
- докази о стеченом образовању - оверене фотокопије докумената (средњошколска сведочанства – матуранти достављају сведочанства прве три године и потврду да су уписали четврту годину, а након завршетка четврте године накнадно су у обавези да доставе сведочанство), диплома о завршеном средњем образовању (матуранти накнадно достављају диплому), дипломе о стеченом високом образовању и додатке дипломи односно препис оцена;
- доказе са такмичења из предмета који се вреднују при упису на студијски програм за који се кандидат пријављује;
- доказ о знању српског језика на конверзацијском нивоу (сертификат, уверење, потврда, изјава и сл.) сем за студенте који имају доказ о познавању српског језика као матерњег или страног језика.

3.5. Рок за пријављивање

Рок за слање пријавних формулара са пратећом документацијом дипломатско-конзуларним представништвима Републике Србије је **11. мај 2025. године.**

Кандидат попуњава пријавни формулар на линку https://bit.ly/Srbija_za_Srbe_iz_regiona, а оверене копије оригиналне документације заједно са потписаним пријавним формуларом достављају се Министарству спољних послова путем дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије у државама у којима живе.

3.6. Обавезе стипендисте Пројекта

Стипендиста је у обавези да:

- донесе оригинале докумената (средњошколска сведочанства, дипломе о стеченом високом образовању дипломе о стеченом високом образовању и додатке дипломи односно препис оцена), преведене на српски језик, приликом доласка у Републику Србију;
- положи испит из српског језика, ако нема доказ о познавању српског језика као матерњег или страног језика, пре почетка студирања на високошколским установама у Републици Србији;
- поштује прописе Републике Србије и акте високошколске установе у којој остварује стипендију;
- надокнади сву штету коју направи у просторијама установе студентског стандарда и високошколске установе;
- поштује правила понашања прописана статутом високошколске установе;
- поштује правила понашања и кућни ред у установи студентског стандарда;
- регулише привремени боравак и благовремено поднесе захтев за његово продужење када се за то стекну услови, у складу са одредбама Закона о странцима („Службени гласник РС”, бр. 24/2018, 31/2019 и 62/2023);
- о свим променама од значаја за статус стипендисте у оквиру Пројекта благовремено, а најкасније у року од 30 дана од дана наступања, обавести Министарство просвете о свим променама од значаја за статус стипендисте у оквиру Пројекта (дипломирање, губитак статуса студента, одобравање статуса мировања права и обавеза студента, одустајање од студија и сл.);
- стекне 48 ЕСПБ бодова за упис у наредну годину студија, у оквиру уписаног студијског програма у току школске године; односно у случају стипендиста на докторским студијама, имајући у виду да испити, истраживачки семинари, научно-истраживачки радови и дисертација носе одређен број ЕСПБ бодова, да:
 - положи испите предвиђене студијским програмом за одређену годину студирања;
 - донесе потврду да су му одобрене теме за научно-истраживачке радове, истраживачке семинаре итд. предвиђене студијским програмом;
 - донесе потврду да су пријавили тему докторске дисертације дисертацију, односно да им је одобрена тема докторске дисертације.

3.7. Разлози за губитак стипендије

Стипендиста губи стипендију уколико:

- не положи испит из српског језика;
- начини тежу повреду обавезе студента, предвиђених општим актом високошколске установе, у складу са законом;
- начини тежу повреду обавезе студената из Правилника о кућном реду у објектима установа Студенског центра
- је правоснажно осуђен на казну затвора од најмање шест месеци условно или строжу казну;
- се недолично понаша, односно грубо крши правила студирања, прописаних статутом високошколске установе и установе студентског стандарда;
- прекрши одредбе Уговора о стипендирању;
- самоиницијативно одустане од стипендије;
- заврши ниво студија за који је добио стипендију по пријави на конкурс;
- не пријави промене од значаја за статус стипендисте у оквиру Пројекта благовремено, а најкасније у року од 30 дана од дана наступања (дипломирање, губитак статуса студента, одобравање статуса мировања права и обавеза студента, одустајање од студија и сл.);
- у току текуће школске године у оквиру уписаног студијског програма не стекне 48 ЕСПБ бодова предвиђених за упис наредне године студија у статусу студента који се финансира из буџета у оквиру Пројекта, у складу са општим актом високошколске установе којим су утврђени услови за упис наредне године, односно у случају стипендиста на доктрским студијама:
 - не стекну 48 ЕСПБ предвиђених за упис наредне године студија;
 - у наредној школској години не положи преостале испите;
 - не донесу потврду да су им одобрене теме за научно-истраживачке радове, истраживачке семинаре итд. предвиђене студијским програмом;
 - не донесу потврду да су пријавили тему докторске дисертације дисертацију, односно да им је одобрена тема докторске дисертације;
 - у законском року не одбране докторску дисертацију.

3.8. Опште одредбе студирања у оквиру Пројекта

У оквиру Пројекта стипендиста може да се усавршава само на једном студијском програму на истом нивоу студија.

Студент је у обавези да у току текуће школске године у оквиру уписаног студијског програма стекне 48 ЕСПБ бодова потребних за упис у наредну годину студија у статусу студента који се финансира из буџета у оквиру Пројекта, у складу са општим актом високошколске установе којим су утврђени услови за упис наредне године.

Стипендиста који је у току трајања студија остварио најмање 48 ЕСПБ бодова у свакој школској години, по завршетку последње године студија, задржава право на стипендију најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија у циљу завршетка започетих студија.

Студенти који су изгубили стипендију могу да врате статус стипендисте само наредне школске године, уколико стекну 48 ЕСПБ бодова у току текуће школске године.

Стипендиста је дужан да похађа уписани студијски програм, прелазак на други студијски програм у оквиру Пројекта није могућ.

Стипендиста коме је због теже болести одобрен статус мировања права и обавеза студента, и који је у току текуће школске године онемогућен да стекне довољан број ЕСПБ бодова предвиђен за упис наредне године студија у статусу студента који се финансира из буџета, има право да задржи стипендију, иако по други пут уписује исту годину студија. Комплетну лекарску документацију (са потврдом конзилијума лекара установе где је стипендиста лечен, да се ради о тешкој болести) стипендиста је у обавези да достави високошколској установи која одобрава статус мировања права и обавеза студента, а Министарству просвете до краја текуће школске године, односно до 30. септембра, доказ о статусу мировања права и обавеза студента.

Стипендиста је дужан да у току поновљене школске године положи преостале испите, односно стекне довољан број ЕСПБ бодова за упис у наредну годину студија. У супротном стипендиста губи право на наставак стипендирања.

Стипендиста је дужан да се код надлежних органа информиче о правима и обавезама које се односе на регулисање привременог боравка у Републици Србији.

Високошколске установе обухваћене Пројектом у обавези су да на захтев Министарства просвете доставе извештаје о напретку студената стипендиста два пута годишње (у року од петнаест дана од дана завршетка зимског семестра, односно летњег семестра).

Високошколске установе обухваћене Пројектом дужне су да о свим променама од значаја за статус стипендиста у оквиру Пројекта благовремено, а најкасније у року од 30 дана од дана наступања, о истом информишу Министарство просвете (дипломирање, губитак статуса студента, одобравање статуса мировања права и обавеза студента, одустајање од студија и сл.)

4. Предлагање и селекција кандидата

Кандидати заинтересовани за добијање стипендије попуњавају пријавни формулар на линку https://bit.ly/Srbija_za_Srbe_iz_regiona, а оверене копије оригиналне документације заједно са потписаним пријавним формуларом достављају преко дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије у државама у којима живе, уз координацију са легитимним представницима Срба у државама региона.

Амбасаде Републике Србије у Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Северној Македонији, Румунији, Републици Албанији и Мађарској листу са предложеним кандидатима уз пријаве са комплетном документацијом кандидата достављају Министарству спољних послова. Сви пријављени кандидати треба да испуњавају услове за добијање стипендије.

Министарство спољних послова доставља Министарству просвете и другим институцијама у складу са делокругом интегрисану листу предложених кандидата као и пријаве са комплетном документацијом свих пријављених кандидата.

Министар надлежан за послове високог образовања решењем ће именовати посебну интересорну комисију која ће вршити преглед документације добијене од стране Министарства спољних послова, као и селекцију предложених кандидата. Комисија ће бити састављена од представника Министарства просвете, Министарства спољних послова и Агенције за квалификације – ЕНИК/НАРИК центра. Посебним решењем биће утврђени задаци комисије за избор кандидата и доделу стипендија.

Одлуку о избору коначне листе предложених кандидата, донете од стране министра надлежног за послове високог образовања, Министарство просвете прослеђује Министарству спољних послова ради информисања амбасада, односно свих кандидата који су аплицирали.

5. Очекивани ефекти реализације Пројекта

Успешна имплементација Пројекта омогућиће постизање краткорочних и дугорочних позитивних ефеката, како за припаднике српске националне заједнице из држава у региону, тако и за Републику Србију, односно:

- академски образовани представници српских националних заједница значајно ће допринети остваривању и унапређивању учешћа у политичком, економском, социјалном и културном животу држава у којима живе;
- унапређивање односа са представницима већинског народа у својој држави сталним дијалогом на равноправним основама;
- промовисање система високог образовања Републике Србије;
- промовисање културних, научних, образовних, економских, туристичких и осталих капацитета Републике Србије;
- унапређивање пријатељских и добросуседских односа између Републике Србије и држава из региона.